

ת"פ 60821/02/23 - מדינת ישראל נגד כ' פ'

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 60821-02-23 מדינת ישראל נ' פ'(עציר)
בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

בעניין: מדינת ישראל
נגד המאשימה

כ' פ' הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, בשתי עבירות של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת דרישה באיומים של רכוש, לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי התגורר הנאשם בבית הוריו, וביום 20.2.23 דרש מאביו כסף לרכישת סמים תוך שאיים עליו באומרו "תביא לי כסף ואם לא אני ארביץ לך". משסרב האב, דרך הנאשם על כף רגלו בחוזקה ושב ודרש ממנו כסף לרכישת סמים תוך שאיים שיפגע בו. אמו של הנאשם ביקשה ממנו לחדול והוא בתגובה תקף אותה במספר מכות אגרוף בגבה.

חוות דעת פסיכיאטרית

2. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה את הדברים (ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)) ובתמצית יאמר כי הנאשם רווק כבן 38, אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי. הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 2009 כסובל מסכיזופרניה פרנואידית עם שימוש בחומרים פסיכואקטיביים, הוא אושפז מספר פעמים בעבר ושחרר מאשפוז ימים ספורים לפני העבירה מושא ענייננו. עם זאת, בבדיקה הנוכחית לא נמצאה עדות למצב פסיכואקטיבי פעיל או הפרעה אקטיבית מאג'ורית, צוין שהמחלה נמצאת ברמיסיה וכי הנאשם כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו. בצד דברים אלו הומלץ על מעקב וטיפול רפואי, בדגש על טיפול בתחום ההתמכרויות.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

3. אביו של הנאשם התייצב לישיבת הטיעונים לעונש וביקש למסור דברים. האב סיפר על מצבו הבריאותי של בנו וביקש להתחשב במצבו.

4. ב"כ המאשימה הדגיש את חומרת המעשים ואת הערכים המוגנים שנפגעו. צוין כי מדובר בפגיעה בתא המשפחתי לרבות פגיעה נפשית וגופנית וכי עמדתם המגוננת של ההורים מלמדת על סיכון לחזרתיות. ביחס למתחם הענישה הוגשה פסיקה ונטען כי הוא נע בין תשעה חודשי מאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר. המאשימה הדגישה כי לנאשם עבר פלילי רלוונטי וכי ענישה קודמת במקרים דומים לא הרתיעה אותו, הוא המשיך לעשות שימוש בסמים ואינו נוטל את התרופות להן הוא זקוק. לאור כך ביקשה המאשימה להטיל עליו 14 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

5. ב"כ הנאשם טען כי נסיבות האירוע אינן מן החמורות, האיומים והתקיפה אינם ברף גבוה ולא נגרמו למתלוננים חבלות. על כן עתר למתחם ענישה המתחיל ממספר חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות. ביחס לעונש הראוי טען הסנגור שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, בני משפחתו מבקשים לסייע לו, הוא סובל מתחלואה כפולה ואינו מצוי בקו הבריאות. כן נטען שהרשעתו האחרונה היא מלפני כשמונה שנים. לאור כך ביקש הסנגור למקם את העונש בתחתית מתחם הענישה ולהסתפק בתקופת המעצר עד כה.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע רצון לשקם את חייו ואת יחסיו עם בני המשפחה, ציין שבכוונתו להשתלב בהליך גמילה וכי לא ישוב על מעשיו.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

7. הצדדים טענו שיש לקבוע מתחם ענישה אחד, על אף העובדה שהעבירות בוצעו כלפי שני מתלוננים שונים. עמדה זו מקובלת עלי. מדובר במסכת עבריינית אחת בעלת קשר הדוק וברור בין העבירות ועל כן בכוונתי לקבוע מתחם עונש הולם אחד (ראה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). עם זאת, לצורך קביעת גבולות המתחם אביא כמובן בחשבון את העובדה שמדובר בשתי עבירות כלפי שני מתלוננים שונים.

8. הערכים שנפגעו בשל מעשי הנאשם ברורים. מדובר בפגיעה בשלום גופם, כבודם וביטחונם של המתלוננים, לצד פגיעה בתא המשפחתי. ביחס לנסיבות האירוע אציין שדומה שמדובר באירועים ספונטאניים והסיבה בגינה התרחשו הוזכרה בכתב האישום המתוקן, היינו התמכרות הנאשם לסמים. ביחס לנזק אציין, מבלי להקל ראש בחומרת האירועים, שלמתלוננים לא נגרמו חבלות והאלימות המתוארת היא במדרג נמוך יחסית של חומרה, וכך גם האמירות המאיימות.

9. נתון נוסף שיש להביא בחשבון הוא מצבו הנפשי של הנאשם. מעיון בחוות הדעת עולה שהוא אושפז ביום 6.1.23, לאחר עימות עם הוריו, ונמצא שריו במצב פסיכטי, גילה תכנים פרנואידיים כלפי משפחתו, עבר בירור רפואי ונפשי ובבנתה עברו תכנית טיפול כוללת, בין היתר לצורך גמילה מסמים ושיתוף פעולה בנטילת הטיפול התרופתי. הנאשם שוחרר ביום 15.2.23 והעבירות בוצעו כחמישה ימים לאחר מכן. אכן, הנאשם נושא באחריות פלילית למעשיו, אך לאור סמיכות הזמנים דעתי היא שיש לראות במצבו הנפשי כנתון רלוונטי לצורך קביעת המתחם, אם כי באופן מתון ועיקר המשקל יינתן לנתון זה דווקא בתוך המתחם (סעיף 40ט(6)+(7) לחוק העונשין; רע"פ 6640/14 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.2014); ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל (6.1.2015); ע"פ 1865/14 יצחק רוזנצוויג

נ' מדינת ישראל (4.1.2016).

10. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם מגוונת ובעלת מנעד רחב, הנע בין מאסרים מותנים ועד עונשי מאסר שאינם קצרים, והכל כמובן תלוי בנסיבות המקרה והנאשם. אביא להלן מספר דוגמאות: רע"פ 3210/19 פלוני נ' מדינת ישראל (12.5.2019), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בשלוש עבירות איומים כלפי אמו, הפרת הוראה חוקית והפרת צו בית משפט ונידון ל-45 ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; עפ"ג 59103-08-21 מדינת ישראל נ' מחאג'נה (2.9.2021), בו התקבל ערעור המדינה והוחמר עונשו של נאשם שהורשע באיומים על אחותו ואביו, כשהוא אוחז בסכין, ונגזרו עליו 5 חודשי מאסר בפועל; עפ"ג 56845-03-16 פלוני נ' מדינת ישראל (30.5.2016), בו הורשע הנאשם בעבירות איומים, תקיפה סתם והיזק לרכוש שבוצעו כלפי אמו ובן זוגה, ונידון ל-7 חודשי מאסר בפועל וכן הופעל מאסר מותנה; ת"פ 55282-01-20 מדינת ישראל נ' אמין אבו נאג'י (2.4.2020), בו נידון נאשם לתשעה חודשי מאסר בפועל בשל כך שתקף את אחותו, סטר לפניה, זרק לעברה חפצים, איים על אמו והכה את אחיו במוט ברזל; ת"פ 2925-05-17 מדינת ישראל נ' עמאשה (19.7.2017), בו נידון נאשם שאיים על אביו ונגזרו עליו חודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית. במקרה זה ניתן משקל לעדות האב המתלונן שביקש להקל עם בנו וכן לנתונים אישיים ולצורך בטיפול; ת"פ 18569-03-18 מדינת ישראל נ' מחמד בשיר (2.8.2018), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות תקיפה, איומים, הפרת הוראה חוקית וניסיון תקיפה. על רקע סירוב הוריו לתת לו כסף לרכישת סמים, הצמיד הנאשם כרית לפניה של אמו, איים כי "יגמור" אותה והכה את אביו ברגלו. במועד נוסף ביצע עבירות דומות ואף איים על אביו בסכין וזאת כשהוא מפר צו הרחקה. הנאשם נידון ל-8 חודשי מאסר בפועל ומאסרים מותנים.

11. לאור כל זאת אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא ענייננו, המהוות אירוע אחד, נע בין עונש מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

12. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו (כבן 38) ואת הודאתו שהביאה לא רק לחיסכון בזמן שיפוטי אלא אף חסכה את עדות המתלוננים. כן ראיתי בהודאה זו כביטוי של חרטה וקבלת אחריות ואפנה בעניין זה לדברים שנשא הנאשם בשלב הטעונים לעונש שביטאו רצון ברור בשינוי. לכך יש להוסיף את מצבו הנפשי והגם שהוא כשיר לעמוד לדין ונושא באחריות למעשיו, יש לתת ביטוי מסוים למצב הנפשי, בעיקר על רקע סמיכות האשפוז למועד ביצוע העבירות. נתתי דעתי גם לפגיעה שתגרם לנאשם (ודומה שאף לבני משפחתו) בשל תקופת המאסר שתוטל עליו ולכך שהוא עצור תקופה לא מבוטלת. מנגד, הבאתי בחשבון את העבר הפלילי המכביד יחסית, אם כי העבירה האחרונה שיוחסה לו היא משנת 2015, בה לא הורשע אלא אושפז לאחר שנמצא בלתי כשיר לעמוד לדין (אגב קביעת ראיות לכאורה). תקופה ארוכה זו, בה לא הסתבך הנאשם, תובא אף היא בחשבון.

13. המסקנה היא שיש להטיל על הנאשם עונש מאסר, אם כי סבור אני שעתירתה העונשית של המאשימה לעונש מאסר למשך 14 חודשים, מחמירה יתר על המידה וזאת במיוחד על רקע הנסיבות האישיות והתקופה הארוכה בה לא הסתבך הנאשם בפלילים. יש לזכור שעונש מאסר בכליאה הוא עונש חמור וקשה ובעל השפעות שליליות על האסיר, לא

כל שכן לאסירים חלשים הסובלים ממחלות שונות לרבות נפשיות. משכך, יש להטיל על הנאשם עונש מאסר קצר, הקרוב לתחתית המתחם.

14. סיכומו של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **5 חודשי מאסר בפועל**, החל מיום מעצרו - 20.2.23.

ב. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים מיום שחרורו כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג אייר תשפ"ג, 14 מאי 2023, במעמד הצדדים.